

Anyai szív

(2., befejező rész)

Tortával a kezében lépett be a gyerekosztály félköríves folyosójára. Épp az ebédosztás zajlott, mert a tálalókocsi, amelybe a névre szóló ebédes tálcák voltak becsúsztatva, a folyosó közepén állt. Az osztály nővérei szobáról szobára jártak, hogy azt a néhány tálcát kiszortírozzák a gyerekeknek.

Mária megindult a két párhuzamos folyosó közötti nővérpulthoz, ahonnan a személyzeti szoba is nyílt. A teakonyha a nővérszobában volt kialakítva, és a kis helyiség sarkában állt a gyerekosztály hűtője, amelyben egyes tápszerket és a személyzet otthonról hozott ételeit tárolták.

Mária helyet csinált a kartondobozba csomagolt tortának, majd óvatosan berakta a szabaddá tett polcra. A torta elhelyezése után megindult a nővérpult felé. Volt még pár elintézni valója, amit mindenképp el akart végezni, még mielőtt meglátogatja Márkot, hogy megejtésük az utolsó közös beszélgetésüket.

*

Háromnegyed kettőkor kopogtatott be a gyerekosztály egyes számú kórtermébe. Az ajtó, ahogy szokott, résnyire nyitva állt, és az egyágyas szobából halk gyerekhang szűrődött ki.

– Szabad!

Mária kitérte az ajtót, és áradozó mosollyal köszönt a kisfiúnak.

– Szia, Márkó! Bejöhetek? – kérdezte kedvesen.

A narancssárga falak mentén, színes polcokon felhalmozott játékok és gyerekkönyvek sorakoztak, az üresen hagyott falrészekben pedig itt-ott szuperhősök poszterei voltak kiragasztva. Az ágy melletti sarokban egy kicsi íróasztalka is helyet kapott. Kötegben álltak egy bögrében a színes ceruzák, zsírkréták, mellettük a gyerekosztály régi iratgyűjtő mappái duzzadásig tele voltak tarka gyerekrajzokkal. A szoba neonlámpájáról vadászrepülő makett és egy műanyag sárkányfigura lógott a levegőbe, az ablak üvegét pedig vicces mesefigurák matricái díszítették. A szoba ajtaja mellett kétajtós szekrény állt, amelybe gondosan összehajtogatott ruhák, valamint a harmadik osztályos tankönyvek és füzetek voltak bepakolva.

A kórterem valóban úgy nézett ki, mint egy kisfiú gyerekszobája, leszámítva a nagy kórházi ágyat, és az ágy melletti gurulós állványt, amelyen a kikapcsolt lélegeztetőgép állt. Az állvány szekrényei és fiókjai olyan orvosi kellékekkel voltak tele, amik feltétlenül szükségesek voltak a kezeléshez.

A nagy ágyon, színes pöttyökkel tarkított paplanon ücsörgött a kilencéves kisfiú. Világosbarna haját még Mária nyírta le, amolyan katonás stílusban, miután együtt megnéztek egy úrben játszódó fantasy mesefilmet, amelyben a főhős hasonló frizurát viselt. Márk a betegségéből kifolyólag alacsony és vékony testalkatú gyerek volt a korosztályához képest.

– Szia, Mari! – csendült fel a kisfiú halk és kedvetlen hangja.

Mária reménykedett benne, hogy legalább Márknak jó kedve lesz kettejük közül, de a sápadt, beesett gyermekarc és a szomorúan pislogó barna szemek elárulták szomorúságát. A doktornő egy pillanat erejéig kiesett a

megjászott boldogság szerepéből, miután beléhasított a felismerés, hogy így még nehezebb lesz az amúgy is szívszaggató búcsúzás. De nem volt szabad kimutatnia valódi érzéseit, így újra magára erőltette a felhőtlennek tűnő vidámságot.

– Hogy vagy, Márkó? – kérdezte Mária, igyekezve megtörni a fagyos hangulatot. – A szüleid négy óra körül jönnek érted.

Márk változatlan arccal ült tovább az ágyában, miközben pókemberes zoknijára meredt.

– Mi a baj, Márkó? – lépett közelebb az ágyhoz, de persze tudta a választ; nem akart elmenni a kórházból.

Márk karba tette a kezét, és továbbra is a zokniját bámulta. A fiú némasága egyre inkább szorítani kezdte a doktornő szívét, és érezte, ahogy belső tartása lassan felmorzsolódik.

Mária az ágy mellé húzta a szoba sarkában álló széket, és leült.

– Miért vagy szomorú, Márkó? Tudom, a költözés ijesztő dolog, de édesapád kap egy jobb állást, és ez nagyon fontos! Jobb kezeléseket kapsz majd, jobban fogod magad érezni. Hidd el, ez jó lesz így! – bátorította a kisfiút, habár titkon magát is.

– Nem akarok elmenni! – jelentette ki alig hallhatóan Márk.

Istenem, ez szörnyű lesz így! – gondolta magában Mária.

– Márkó, figyelj rám! – hajolt közelebb a doktornő. – Tudom, hogy félsz. A változástól minden ember fél, ez teljesen normális. Új város, új ház, új kórház, de ez csak most ennyire rémisztő. Hidd el, hogy megszereted majd! Szeretnek a szüleid, és mindent megtesznek érted. Nem lesz semmi baj!

Márk levette tekintetét a zoknijáról, és szúrós szemekkel a doktornőre nézett.

– Nem akarok új kórházat! Itt akarok maradni! – sutogta mérgesen.

Mária nem bírt a kisfiú vádló szemeibe nézni, és megadva magát, a pöttyös paplanra pillantott, hogy onnan gyűjtsön új erőt.

– Jaj, Márkó! – kezdte őszinte sajnálkozással. – Ez sajnos nem lehet. A szüleidnek több pénzre van szükségük, hogy ki tudják fizetni a kezeléseket, és ki is tudják, csak ezért el kell költöznötök.

– Nem akarok költözni! Úgy is itt élek, nem otthon, akár itt is hagyhatnának – mondta egyre erősödő hangon. – Ők költözhetnek, ha akarnak, de nekem miért kellene mennem, ha nem akarok?

– Kicsim, ne beszélj ilyeneket! – védekezett Mária. – Ez nem olyan egyszerű! A szüleid csak azt akarják, hogy boldog légy, és hogy egyre jobban legyél. Ezért dolgoznak olyan sokat. De most, hogy apád jobb állást kapott, könnyebb lesz!

– En itt vagyok boldog! Ha apa és anya azt akarnák, hogy boldog legyek, akkor itt maradnánk. Nem szeretnek!

Az utolsó kijelentést nagyon halkán, de mélyről jövő haraggal mondta a kisfiú. Mária észrevétlenül hátrahőkölt a megdöbbenéstől, és elszorult a toroka.

– Hogy mondhatod ilyet, Márkó! – mondta remegő ajkai között. – Már hogyne szeretnének? Te vagy a kisfiúk, az egyetlen gyerekek. Érted csinálnak mindent.

Márk nem válaszolt, csak mogorván vállat vont, miközben teljes testében megfeszült.

– Tudod te, hogy milyen csodások a szüleid? – folytatta a doktornő, miután látta, hogy Márk nem akar megszólalni. – Emlékszel, ugye, arra a kisbabára, akiről meséltem? Aki itt a kórházban született, de az anyukája nem akarta felnevelni, és a születése után árva lett?

Márk mintha megenyhült volna egy pillanatra, és a doktornő szemébe nézett.

– Azt a kisbabát sosem ölelte meg az anyukája, még csak nem is látta. Az a kisbaba sosem ismeri meg a szüleit, de neked, Márkó, neked csodálatos szüleid vannak. Csak most haragszol rájuk, amiért el kell költözniük.

– Nem akarok elmenni, és nem akarok itt hagyni titeket! – szipogta a kisfiú, majd egy növekvő könnycsepptől csillogó szemmel hozzátette. – Nem akarok itt hagyni!

Mária nem bírta tovább. Márkó könnyes szeme és szívzaggató vallomása áttörte a falakat, amelyek a doktornő lelki egyensúlyát úgy-ahogy egyben tartották. Érezte, hogy a gyomra összeszorul és a mellkasára tompa nyomás nehezedik. Szemein mintha meleg hártya terült volna szét, aminek hűtésére gyűlni kezdtek szemébe sarkában a könnycseppek.

– Tudom, Márkó, hogy sok időt töltöttünk együtt, de sajnós itt az ideje, hogy elközönljünk egymástól.

Márk beleharapott az alsó ajkába, és sápadt arca ki-pirosodott.

– Nem akarok elbúcsúzni! Veled akarok maradni! – mondta remegő hangon a kisfiú.

– Márkó! – kezdte a doktornő erőtlenül. – Én az orvosod voltam, és az volt a feladatomban, hogy kezeljelek, és hogy...

– Mégis többet voltál velem, mint az anyu! – vágott közbe morcosan Márk.

Mária összeszorította szemeit. Úgy érezte, mintha lángolnának, és belülről égetnék a szemhéját. Mikor újra kinyitotta, könnycseppek szabadultak ki a szorítás alól, és szántották végig az arcát.

– Azt akarom, hogy te légy az orvosom továbbra is! Te vagy a legjobb barátom, és jobban szeretlek téged, mint anyut és aput!

Mária kivörösödött szemekkel nézett a kisfiú szemébe. Jobb kezét a szájára tette, hogy visszafojtsa a kitörni akaró zokogást, ami mintha szét akarná szakítani a mellkasát.

– Nem szabad ilyet mondani, Márkó! – dadogta Mária. – Csak haragból mondd ezt. Engem nem szerethetsz jobban, mint a szüleidet!

– De igen! Én döntöm el, kit akarok szeretni! – tört ki a beteg kis testből a szokatlanul erős hang.

Mária hátradőlt a széken, és mutatójával kitörölte szeme sarkából a könnyeket. Próbált gondolkodni, próbált valami jól hangzó és meggyőző érvet találni, de nem ment.

– Anyu és apu – kezdte megragadva az alkalmat a kisfiú – nem szeret annyira, mint te. Folyton dolgoznak. A szülinapomra tűzoltós játékot vettek, pedig nem szeretem. Te viszont kis katonákat vettél, amit szeretek. Csak teher vagyok nekik. Jobb lenne, ha én is árva lennék, akkor nem kellene elköltözni.

Mária pislogás nélkül figyelte a gyermeket. A mellkasában erősödő görcs egyre vadabban akart zokogásban kitörni az ajkai között.

– Nem tudod, mit beszélsz! – suttogetta alig hallhatóan a doktornő. – Most nagyon mérges vagy, és ezért mondasz ilyeneket. A szüleidnek te vagy a legfontosabb. A te érdekedben kell most elköltözni, miattad dolgoznak annyit. A szülőknek a gyermek a mindenk. Te vagy nekik a világ közepe. El sem tudod képzelni, hogy mennyire szeretnek, de biztos vagyok abban, hogy a költözés után többet tudnak veled lenni. Most úgy érzed, nem figyelnek rád, de szülőnek lenni nagyon nehéz. Az új munka mellett több idejük lesz, és azt mind veled akarják majd tölteni.

Márk arcán enyhülni látszott a düh, és kezdte felváltani valami gyermeki megbánás. Mária észrevette az ígéretes változást, és tovább folytatta;

– Most segítened kell nekik! Segítened kell azzal, hogy megbízol anyuban és apuban! Nehéz dolgokon mennek keresztül, és hidd el, hogy megszakadna a szívük, ha látnák, hogy szomorú vagy. Szomorú a búcsúzás, mindig szomorú, de anyunak és apunak is búcsút kell vennie az itteni barátoktól, kollégáktól. Ők is félnek, és azt érzik, amit te. De ők tudják, hogy a költözés csak az elején nehéz, mert ott is lesznek barátok, ott is lesznek kedves emberek, akiket szeretni fogtok. Talán még jobban is, mint az ittenieket.

– Nálad jobb barátom nem lesz! – jelentette ki Márkó, de már nem dühösen, sokkal inkább belenyugvó szomorúsággal. – Te fogsz hiányozni a legjobban!

A Mária mellkasában erősödő görcs áttörte a gátakat, és ő is sírni kezdett. Odahajolt az ágyban ülő kisfiúhoz, és szorosán átölelte. Érezte, ahogy kezei között megremeg a kisfiú teste a zokogástól, és ahogy hideg könnyei leperregnek a nyakára.

– Te is nagyon fogsz hiányozni, Márkó! – suttogetta remegő hanggal. – Nagyon szeretlek!

Abban a pillanatban átélhette, hogy milyen anyának lenni. Abban az ölelésben benne volt mindaz, ami egy anyát és fiát láthatatlan kapcsolattal összeköti. Nem szóltak egymáshoz, viszont a némaság mögött valami sokkal mélyebb rejtőzött, valami, amit sosem tudtak volna elmondani egymásnak, mégis mind a ketten érezték.

Nem tudták, meddig ültek ott némán, egymás ölelésében ringatózva, de biztosan tovább tartott volna a pillanat, ha nem kopogtat valaki a szoba ajtaján. Mindketten megrezdültek a kopogás hallatán, és elengedték egymást. Mária könnyeit törölgetve invitálta be az ajtóban állót.

Klaudia lépett be, és amint meglátta a sírástól vörösülő arcokat, rögtön megbánta, hogy alkalmatlankodott. A megilletődéstől egy pillanatra nem tudott megszólalni, majd megemberelve magát, Mária felé intézte szavait.

– Mari, tudnál jönni egy kicsit?

A doktornő felállt a székről, és visszapillantott az ágyban ücsörgő kisfiúra.

– Még visszajövök, Márkó! – mondta szelíden, majd Klaudiát követve, kiment a szobából.

A folyosón a nővér tapintatos óvatossággal kezdte mondandóját;

– Márkó szülei hívtak, hogy nemsokára ideérnek, úgy tűnik, előbb el tudtak szabadulni a munkahelyről. Szóval lassan össze kell verbuválni a többieket is.

Mária zavarba jött a hír hallatán. Azt hitte négy óra magasságában jönnek a szülők. Még akart volna egy kicsit kettesben Márkóval lenni, talán egy utolsó játék erejéig, de úgy tűnik, hamarabb el kell engednie.

– Rendben! – bólintott beletörődve a doktornő. – Akkor szólok a többieknek.

Kis idő múlva nyílt a gyerekosztály kétszárnyú bejárata, és beléptek rajta Márk szülei, kezükben bőröndökkel és táskákkal. Ismerték a járást és a személyzetet, így otthonosan mozogtak az osztályon.

Az egyes szomszós szobában megélnékültek a hangok. A szülők kérdezték fiúkat, és túlradó izgalommal meséltek az új otthonról, ahová másnap reggel elutaznak.

A nővérszobában már összegyűltek az ápolók és orvosok, hogy közösen lepjék meg a családot, és csoportosan kívánjanak sok szerencsét nekik.

Mária kivette a hűtőből a tortát, és vezetve a kis gyülekezetet, átvonult a folyosón Márk szobájáig. A meglepetés jól sikerült. A szülők eldobták kezükből az éppen elcsomagolni kívánt holmikát, és meghatódva végignézték a kórházi személyzetet. Mária kilépett a család elé, hogy mindenki nevében búcsút mondjon.

– Így, két év után, szeretnénk közösen elbúcsúzni tőletek! – kezdte mondandóját, miközben komoly erőfeszítéssel igyekezett vidámságot erőltetni arcára. – Sok minden történt ezalatt a két év alatt, és igazán jó kapcsolatot sikerült kialakítanunk, ezért mindig hálásak leszünk! – Majd Márk felé fordult: – Márkó, te voltál a legkedvesebb kis betegünk. Bátor, kedves, és mindig életerős személyiséged mindannyiunkra nagy hatással volt. Számptalan nevetést és jókedvet neked köszönhetünk itt a gyerekosztályon, és ezért mindig hálás szívvel gondolunk rád! – Mária látta a kisfiú arcán a keserédes elérzékenyülést, és azt a felnőttes komolyságot, amit egy kilencévesnek még nem lenne szabad ismernie.

– Szeretnénk minden jót, és örömteli jövőt kívánni nektek! Köszönünk mindent!

Az ápolók és orvosok tapsolni kezdtek, miközben Mária átadta a tortát, és megpuszilta a hálálkodó szülőket.

A többi orvos és ápoló is elbúcsúzott a családtól egy öleléssel, puszi vagy kézfogás kíséretében.

Máriának jólesett látni az őszinte gesztusokat, és a hálás arcokat, de tudta, hogy a többiekben nem hagy olyan mély nyomot ez a nap, mint benne.

Miután az utolsó játékot és ruhadarabot is elcsomagolták, a család elindult a kijárat felé. Mária csak a gyerekosztály ajtajáig kísérhette őket, mert várt még rá néhány vizsgálat és konzultáció. A szülők még egyszer megköszöntek mindent a doktornőnek. Mária tiszteletteljesen fogadta a kedves szavakat, amolyan orvos és hozzátartozó között lezajló, számára szinte hétköznapi formalitásként.

Aztán Márkra nézett. A kisfiú anyja kezét fogta, és úgy nézett fel a doktornőre. Szeméből csak úgy sugárzott a szomorúság, amit éppúgy észrevett Mária szemében is. A doktornő térdre ereszkedett, hogy utoljára megölelje Márkot. Nem szólaltak meg. Felesleges lett volna, már mindent elmondtak, amit el kellett mondaniuk. Csak érezni akarták egymás közelségét még egyszer, hogy a kapcsolatuk végére ezzel a pillanattal tegyenek pontot. Némán túrték a végső búcsú fájdalomát, és azt, ahogy ölelésük szépen lassan fellazul kettejük között. Elengedték egymást.

Mária kiegyenesedett, és egy lépéssel hátrébb állt. Az apuka kinyitotta a kétszárnyú ajtót, és utat engedett feleségének és kisfiának. Márk eltűnt az ajtó másik oldalán, és ezzel örökre kilépett Mária életéből.

A doktornő még pár másodpercig nézte a becsukódott ajtót. Fáradtnak érezte magát, és szomorúnak, de tudta, hogy így lesz a legjobb, mindkettőjüknek. Lassan megfordult, és visszatért a gyerekosztály világába.

*

Már besötétedett, amikor a műszak végeztével az irodájában levette fehér köpenyét, és az asztala mellett álló fogastra akasztotta. Kezébe vette kabátját és kis oldaltáskáját, majd kiment a nővérpulthoz. A pult mögötti székben Klaudia ült, épp lázlapokat rendezgetett. Amikor meglátta a doktornőt, felállt a helyéről, és megölelte Máriát. A doktornőnek jólesett a vigasztalás. Lógó kezekkel állt az asszony szorításában, miközben várta, hogy az ölelésből valami életerő sugározzon át belé.

– Jól vagy, bogaram? – kérdezte lágy hangon Klaudia.

– Fogjuk rá! – sóhajtotta Mária. – Csak nehéz volt ez a nap. Elfáradtam.

Klaudia elengedte a doktornőt, és az arcát kezdte fürkészni.

– Tudom, hogy nehéz volt! De örülni kell, hogy Márkó jobb kezelést kap majd!

Mária oldalra döntötte fejét, és egy lassú pislogás után leült a nővérpult egyik székére.

– Hiba volt ennyire közel kerülnöm hozzá! – mondta maga elé révedve. – Nem lett volna szabad ennyire közel engednem magamhoz! Az orvosa voltam, nem a nevelője.

Klaudia előhúzott egy másik széket, és leült Mária mellé.

– Ha szakmai szemmel nézzük, akkor igen, hibát követtél el! – mondta a doktornőnek. – Túl közel kerültél hozzá, és ezzel átlépted az orvos-beteg kapcsolat határát. Ezzel óhatatlanul is előkészítetted ennek a mai napnak a fájdalmát.

Mária előredőlt, és arcát a két kezébe fektette.

– De ha más szempontból nézzük – folytatta Klaudia –, akkor boldoggá tettél egy kisfiút. Két éven át anyja helyett anyja voltál, és neki nagy szüksége volt egy kórházi anyukára.

Mária a tenyerére támasztotta állát, és oldalra billentett fejjel némán hallgatta a nővért.

– Ez a kisfiú magányos volt. A szülei azon fáradoztak, hogy minden kezelést megkapjon, és hogy javuljon az állapota. De emellett elfelejtették, hogy Márkónak nemcsak kezelésre volt szüksége. Ide kényszerült, és itt bizony egyedül volt. De te betöltötted ezt a hiányt, és a fizikai kezelése mellett arról is gondoskodtál, ami egy kilencéves kisfiúnak igazán fontos. Szeretted őt, és vele voltál akkor is, amikor már nem lett volna kötelességed. Igen, szakmailag hibáztál, de ez a hiba emberileg sokkal többé tett téged. És igen, érzelmileg sérültél, de ezért a fájdalomért cserébe jobba tetted egy olyan kisfiú mindennapjait, akinek nincsenek nagy lehetőségei az életben. Ő sajnos sok mindentől kimarad, és sok olyan dolgot nem élhet át, amit egy korabeli egészséges kisfiú igen. Te olyasmit adtál neki, amit sosem fog elfelejteni, és amiért mindig hálás lesz neked. Itt az osztályon a gyerekek betegségét próbáljuk kezelni, de a boldogtalanságukra már nem jut idő. Neked viszont sikerült egy nehéz sorsú gyermek boldogtalanságát kezelned, és ez nemcsak a szakmaiság csúcsa, hanem az emberség legfelsőbb szintje is.

Mária szemében ismét gyűlni kezdtek a könnyek, és újra érezte azt a szorító érzést a mellkasában. Kimondhatatlanul hálás volt Klaudia szavaiért, és egy kicsit jobban is érezte magát tőlük. Sejtette, hogy sok idő lesz, amíg végleg elengedi Márk emlékét. Sosem tudhatta meg, milyen lehet az anyaság boldogsága, de azon a napon megtapasztalta, hogy milyen érzés, amikor megszakad az anyai szív.